

IBBRIS

We know
books

Coperta:
Silvia Olteanu

DTP și concept grafic:
Radu Nan

Corectori:
Cristiana Ciarec, Evelin Ceciu
Revizie: Marian Busuioc / www.corectura.ro

Copyright © 2023 Publishing Solutions
Foto copertă © Colecția Daniel-Cosmin Obreja

Ediție îngrijită de Marcel-Dumitru Ciucă și Narcis Dorin Ion

Casa Presei Libere, Corp A3-A4, Etaj 1
Tel.: 021.336.36.33
E-mail: office@publisol.ro
Găsiți cărțile noastre pe www.publisol.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Carol II, rege al României

Între pasiune și datorie : însemnări zilnice / Carol al II-lea ; ed. îngrijită
de Marcel-Dumitru Ciucă și Narcis Dorin Ion. - București : Publisol, 2022-

6 vol.
ISBN 978-606-098-063-6

Vol. 6. : 1949-1951. - 2023. - Index. - ISBN 978-606-098-081-0

I. Ciucă, Marcel Dumitru (ed.)

II. Ion, Narcis Dorin (ed.)

821.135.1

94

Tipărit la ARTPRINT

www.artprint.ro

Carol al II-lea

ÎNTRE DATORIE ȘI PASIUNE

Însemnări zilnice

VOLUMUL VI

1949-1951

Ediție îngrijită de
Marcel-Dumitru Ciucă și Narcis Dorin Ion

LBRIS

We know
books

Cuprins

Cuvânt introductiv | 7

1949 | 23

1950 | 217

1951 | 449

Note | 510

Indice - nume de persoane | 517

sicriul regelui Carol al II-lea se afla depus într-o simplă nișă. În cele din urmă, după 13 ani în care sicriul regelui Carol al II-lea a fost depus într-o capelă a Mănăstirii Curtea de Argeș, trupul neînsuflețit al fostului suveran al României a fost înhumat creștinește, la 9 martie 2019, în noua necropolă regală. Astfel, după multe peregrinări, Carol al II-lea, ultimul rege al României Mari (1930-1940), și-a găsit odihna veșnică în apropierea mormintelor părinților săi, regele Ferdinand I și regina Maria.***

Pentru ilustrarea acestui ultim volum din *Însemnările zilnice* ale regelui Carol al II-lea am utilizat fotografiile din colecțiile domnilor dr. arh. Mădălin Ghigeanu, Daniel-Cosmin Obreja și Daniel Mladin, cărora le adresăm și aici călduroase mulțumiri.

Dr. Narcis Dorin Ion

18 mai 2023

1949

<c. 25, p. 46> Sâmbătă, 1 ianuarie

La mulți ani! Rugăciunile mele au fost, la acest început de an, pentru sănătatea Dudui<ei> și ca Țara și Poporul meu să scape din surghiunul în care au căzut.

Culcați târziu, ne-am sculat târziu; Duduia, simțindu-se extrem de obosită, a stat până târziu în pat. Eu, după-masă, m-am ocupat cu pregătirile pentru cină, la care am poftit pe Beppo. Masa a fost aranjată foarte drăguț, cu micile lămpi uruguayiene și cu mici jucării pentru fiecare. Beppo, foarte bine dispus, a fost nespus de drăguț. Astă-seară, s-a vorbit mult de decorații, de politică numai o aluzie la Tito: el nu crede că cearta lui cu Kominformul este serioasă.

Vremea schimbătoare, câteva raze de soare, dar și furtună cu ploaie, mai ales noaptea.

Duminică, 2 ianuarie

Cum vremea tot nu se îndreaptă, eforturile soarelui <c. 25, p. 47> de a străbate prin nori au fost repede învinse de ploii torențiale. Duduia, obosită și nesimțindu-se bine, a stat toată ziua în pat. Eu mi-am făcut corespondența. Seara s-a lăsat un frig strașnic, așa încât de îndată după cină m-am culcat ca să m-încălesc.

Luni, 3 ianuarie

Dimineață mi-am terminat corespondența începută ieri. Vremea continuă a fi aceeași, intermitență de soare și de ploaie torențială. Am fost cu Duduia, care se plictisește teribil, să luăm ceaiul la Gracie. Ca întotdeauna, ne-au primit extrem de drăguț și am stat mult. Ambasadorul mi-a spus că regretă că numai acum

află că n-am Ordinul „Cruzeiro do Sul”, căci, cât timp eram în Brazilia, mi l-ar fi dat[-o]; i-am răspuns cu un surâs „Il n'est jamais trop tard”. Pe urmă, s-a vorbit de viața atât de lipsită de variațiune de aci și cât de searbezi sunt localnicii; sunt încântați când îi poftești, <c. 26, p. 48> dar niciodată nu răspund. Regretă că sunt în doliu, căci altfel ar fi luat ei inițiativa unor petreceri cari să mai miște lumea.

Pe terenul internațional, în Indonezia par a se mai fi liniștit lucrurile. Olandezii arată foarte multă bunăvoință. În Palestina însă parcă reîncepe focul.

Martți, 4 - miercuri, 5 ianuarie

Vremea a făcut sforțări să se îmbunătățească, dar tot și-a dat în petec și a plouat nițel. M-am ocupat mai mult de corespondență aceste zile.

Seara, la Franasovici, a venit și O'Kelly și conversația a fost foarte animată, căci el a citit și a văzut multe.

Dudui<ei> i s-a făcut din nou de ducă și s-a discutat, azi, mer-sul, eventual, cu automobilul la Grimaldi, dacă pot obține și eu viza pentru Franța.

<c. 26, p. 49> Joi, 6 ianuarie

În sfârșit, o zi fără ploaie și cu soare, chiar s-a încălzit nițel; cu tot valul de frig din Spania, să nădăjduim că, în sfârșit, vremea s-a îndreptat. O bucurie nu împedecă alte supărări și acestea au fost destul de simțitoare, prin constatarea că mijloacele noastre <financiare> se topesc repede, fără să existe un izvor de alimentare. Mai ales pe Duduia o pun într-un hal de nedescris; ea suferă, ca femeie, biata de ea, mai mult ca mine, de aceste lipsuri.

Seara, la San Carlos, un foarte bun concert al pianistului polonez Uninski, care a avut un mare succes. Mai ales bucățile lui Chopin le-a cântat admirabil, are un dușeu foarte fin și se vede

* Niciodată nu e prea târziu.

că fuge de orice brio, este pentru o dată odihnitor. După concert, ne-am dus la Mary Franasovici, unde am stat târziu.

Truman și-a rostit discursul inaugural în fața Congresului, expune programul său; după câte văd, este destul de socialist în politica internă și, de punctul de vedere extern, apasă pe pedala pașnică <c. 27, p. 50> și de colaborare între națiuni. Aceasta nu-l împedecă să urmeze un activ program de înarmare, atât pentru USA, cât și pentru statele prietene.

Vineri, 7 ianuarie

O zi foarte frumoasă, cu soare și fără ploaie. În urma supărării financiare de ieri am început, de îndată, să m-ocup de vânzarea unei părți din colecția mea de mărci; am lucrat la facerea unui catalog descriptiv, pentru a-l trimete aceluia cari s-ar putea ocupa de eventuala vânzare.

Pe urmă, după-amiază, am fost cu toții – adică Duduia, eu, Ernest, Monique, Miquette și Ulea – la frumoasa plajă de la Ericera, unde e și un mic hotel foarte drăguț. Locul ne-a fost recomandat de Beppo și marea atracție, în momentul de față, este epava misteriosului vaporas grec care s-a naufragiat aci în ajunul Anului Nou, cu toate luminile aprinse și cu numai o <c. 27, p. 51> pisică rămasă pe bord. Misterul a fost numai la început, căci pe urmă s-a aflat că, fiind la remorcă, a trebuit să fie părăsit din cauza vremei rele din acea noapte; unii zic că ar fi o escrocherie pentru asigurare. Azi, tot se mai găsește pe plajă, întepenit într-o stranie <poziție> și bătut de valuri. În acea ultimă noapte a[] anului, când a apărut, ca o vedenie, cu toate luminile aprinse, părea într-adevăr o vedenie dintr-un film ori un roman polițist.

Întors acasă, văd în ziarul de seară o știre care nu-mi place deloc. După ce faptul a fost adesea dezmințit, Marshall a demisionat și <a fost> înlocuit cu Dean Acheson¹, cel mai de stânga dintre candidați și care, acuma un an și jumătate, a fost silit să plece din postul de subsecretar, din cauza politicii lui prea sovietofile. Oricare ar fi politica lui de acum, se zice că <s-> ar fi învățat minte,

impresia va fi proastă. Tocmai când situația e mai încurcată, trece la o poziție atât de importantă un element complet de mâna a doua; e trist și primejdios, să vedem ce va aduce bieteii lumi. Mă <c. 28, p. 52> cam sperie această alunecare la stânga a lui Truman, tocmai după ce USA fuseseră așa de rezonabile.

A mai venit o altă știre neliniștitoare: că englezii întăresc politica lor anti-israeliană protejând pe egipteni <și> spunând că, dacă israeliții continuă cu înaintarea lor pe teren egiptean, vor trebui să iei măsurii. Această politică este stupidă, căci, cu timpul, dacă este vorba de Canalul de Suez, mult mai periculoși sunt evreii decât arabii.

După cină, la cinema, unde am văzut un film detectiv, destul de bun, asupra vieții din New York.

Sâmbătă, 8 ianuarie

Până seara, o zi de enervări gospodărești, având seara o cină și recepție, toate păreau că merg pe dos. Biata Duduia era exasperată. Dineul și recepția au reușit bine, cu toate lipsurile și greșelile servitorilor. Lumea a părut mulțumită și s-a dansat până la 2 1/2. La cină am avut pe <c. 28, p. 53> Renard, ministrul chilian, cu nevasta, Maria do Carmo, Husseim și José Figueredo, șeful de cabinet al lui Matta și director al teatrului din San Carlos, singurul la Afacerile Străine care este energic și, fiind prietenos, prin el poți obține mai mult. I-am vorbit de recunoașterea Ordinului de Malta; a răspuns că chestiunea e în studiu și că va raporta ministrului că i-am spus un cuvânt despre aceasta.

Duminică, 9 ianuarie

Sculat târziu, zi searbădă, fără activitate de însemnat. Ernest, Monique, Miquette și Ulea, la prânz. Duduia a reînceput să discute plecarea ei la Grimaldi, am îndemnat-o, căci are nevoie de o schimbare, nervii și sănătatea n-o mai țin. Dacă lucrurile se pot aranja, eu o voi întâlni acolo.

În Palestina, situația se complică din cauza incompreensibilei politici engleze. Azi, profitând de tratatul ce-l au cu Transiordania,

a trimis trupe acolo, în scop „pur defensiv”. Protestează împotriva încălcării <c. 29, p. 54> de către israelieni a teritoriilor vecine, dar tace când e vorba de atacurile împotriva Israelului și, în acest timp, la ONU pune bețe în roate pentru hotărârea definitivă a granițelor noului stat. Puterea cea mare care a reprezentat-o, până acum, evreimea în lume nu va reacționa, oare? Și dacă va reacționa, care va fi situația Mării Britanii? E atâta neliniște în lume, o neliniște care se răsfrânge asupra vieții interioare a indivizilor, ce jale!

Luni, 10 ianuarie

Deși bate soarele, e ger; chiar seara, întorcându-ne de la Monique, am simțit un vântișor care parcă-ți îngheța fața, ca iernile la noi. Lipsa însă zăpada.

După-masă, am ieșit cu Duduia să facem unele cumpărături în vederea proiectelor de vânatoare de sâmbătă, pe urmă am fost la Monique, unde s-a jucat un mic pokeraș de familie la ...*, care pe urmă se împărțea în 5.

Seara, la cinema, unde am văzut un frumos și mișcător film redând un incident din viața lui Paganini.

În lumea internațională domină acest stupid conflict între Anglia și Israel. Ambii protestează la ONU: prima, împotriva doborârii a 5 avioane, și al doilea, împotriva amenințării britanice. USA, care susține pe Israel, încearcă să împace lucrurile și să facă < așa > ca incidentele să fie minimalizate, fiind considerate, cel mult, ca incidente „regretabile”. Anglia aduce acumă învinuiri Cecoslovaciei că, nerespectând regulile, a dat armament Israelului; pare-se că este adevărat. Pe de altă parte, URSS își freacă mâinile și susține deschis Israelul împotriva Angliei, de unde și mai clar nedibăcia, ca să nu zic gafa politică a acesteia.

Truman a prezentat un enorm buget, care va cere grele impozite și < în > care, pe lângă partea lui de îmbunătățiri sociale,

* Două cuvinte sunt ilizibile.

a treia parte este pentru armament și ajutorarea Europei, deci lupta activă împotriva comunismului; este o veste îmbucurătoare.

<c. 30, p. 56> Marți, 11 ianuarie

Din îndemnul Dudui<ei>, am fost să fac o vizită lui Beppo. Conversație generală, nimica deosebit. Seara, am fost la Franasovicii.

E frig, din lume aceleași lucruri. Duduia își pregătește călătoria, dar nu prea se poate hotărî cum să meargă. Probabil va fi cu vaporul, însă se sperie de preț.

Miercuri, 12 ianuarie

Soare cu dinți. Seara, grație lui Figueredo, care ne-a pus la dispoziție o lojă, am fost la San Carlos să vedem un alt balet portughez, de astă dată, un gen clasic, al Margaretei Abreu. A fost o reprezentație destul de penibilă, căci ansamblul nu prea este la înălțime. O singură balerină, Ana Maria, e bună și promite. Publicul însă, care nu face parte din protipendadă, a fost neașteptat de entuziast. Duduia continuă a fi într-o stare permanentă <c. 30, p. 57> de răceală, care impune și mai mult o schimbare de aer. Cred că singura care este posibilă, pentru călătoria ei, este cu vaporul, deși este scumpă.

Joi, 13 ianuarie

A fost o zi splendidă, soare, cald și fără vânt. Ambasadorul Gracie ne-a poftit – pe Duduia, eu, Ernest și Monique – să dejunăm la Golf Club, mai fiind invitat și Weidell. După masă, am jucat 10 găuri. Terenul e frumos, dar am jucat ca un picior, inaugurând noile instrumente ce mi le-a dăruit Duduia. Am vorbit <cu> Weidell despre politica scandinavă, cerând lămuriri despre rezervele de a participa la Pactul Atlantic. Baza chestiunii sunt tot Sovietele, cari, în cazul când Suedia s-ar angaja, ar trece la o completă stăpânire a Finlandei și la fortificarea insulei Aaland, ceea ce ar fi o permanentă primejdie. Suedia, fiind singura dintre

cele trei țări care are armată, trebuie să formeze cheagul apărării scandinave și să armeze <c. 31, p. 58> Norvegia și Danemarca. Spre a juca acest rol, trebuie să fie cât mai liberă pe mișcările ei.

Întors acasă, deși obosit, am fost la Ernest, unde era și Duduia. Am rămas la cină și, pe urmă, s-a jucat poker.

În RPR s-a reintrodus pedeapsa cu moartea, pentru crime împotriva siguranței Statului și sabotaj economic; un nou mijloc de a distruge, mai repede și mai complet, pe adversari.

La Rodos au început convorbiri între Egipt și Israel pentru un armistițiu; e un semn bun și sunt nădejdi că se va ieși la capăt. Un lucru e cert, că, odată cu începerea acțiunii Regelui Abdulah, s-a produs o serioasă spărtură între țările arabe.

În fața Senatului, Dean Acheson a dat deslușiri liniștitoare asupra atitudinii lui, mai ales în ce privește URSS, față de care a avut vorbe destul de tari. Se luminează astfel, oareșicum, situațiunea, dar soluțiuni efective nu prea apar încă la orizont.

<c. 31, p. 59> Vineri, 14 ianuarie

Vreme frumoasă și caldă în timpul zilei, seara însă s-a răcorit bine de tot. Zi searbădă, fără bucurie. Duduia e obosită, mai ales moralmente, după-masă s-a odihnit. Seara, am fost la Franasovicii.

Sâmbătă, 15 ianuarie

Afară de unele mici neplăceri gospodărești, zi destul de plăcută, vremea e splendidă, afară e cald, fără vânt și cu un soare strălucitor. Duduia a ieșit cu Mary Franasovicii.

Un nou focar de neliniște a izbucnit în Africa de Sud, unde zulușii au atacat populația indiană. Un adevărat pogrom, cu 300 de morți, mii de răniți și foarte mari daune materiale.

Și în China, lucrurile nu prea merg; zilele acestea s-a vorbit de oareșicari încercări de a se ajunge la o încetare a luptei, însă condițiunile comuniștilor sunt așa că nu se pot primi. Sunt cele <c. 32, p. 60> bine cunoscute, dictate de Kominform, cari, pe

lângă capul lui Chiang Kai-Și, cer complectă „democratizare” a guvernului, deci comunizarea întregii țări. Ziarele, mai ales acelea din USA, par a fi foarte dezamăgite și, din nou, se cer ajutoare mai masive pentru China. Veșnic aceeași problemă: până ce comunismul nu va fi lovit chiar în inimă, adică la Moscova, toate celelalte măsuri periferice nu sunt decât colmatări, fără nici o soliditate. Când vor pricepe, în sfârșit, popoarele democratice că este vorba de chiar existența lor și că vor trebui să aibe, neapărat, vitejia fizică și morală de a dezrădăcina această cangrenă?

Schuman a fost, pentru câteva zile, la Londra, unde a avut lungi convorbiri cu Bevin; comunicatul e neprecis și se vede clar că ascunde adevărul.

Pe frontul palestinian, orizontul apare a se lumina, întrunirea de la Rodos dă speranțe. Atitudinea nesocotită a Angliei față de Israel pare a se îmbunătăți, trebuie să fie o presiune a USA, dar și una a opiniei publice care e simpatică evreilor. <c. 32, p. 61> Ca sfârșit la acest capitol politic, Dean Acheson a făcut declarații complet liniștitoare; încât numirea lui a fost aprobată de Senat, să-l vedem la treabă.

Duminică, 16 ianuarie

Din fericire, vremea continuă a fi frumoasă. Ca de obicei, duminica nu prea e multă activitate. Duduia odihnindu-se, am lucrat nițel la ale mele; seara, am fost la Franasovicii.

Luni, 17 ianuarie

Știri triste din Țară. „Scânteia” îl acuză pe Tătărescu de a fi trădător, lucru foarte grav, având în vedere noua legislație. Păcat că eternul lui optimism*, exagerat și nerealistic, l-a făcut să rămâie în Țară, când ar fi putut fi atât de util peste graniță. Primit, ieri, o scrisoare de la Matyla Ghica [în] care, între <c. 33, p. 62> altele,

* Cuvânt scris deasupra variantei inițiale, foarte tăiate, care pare să fi fost: oportunism.

vorbește de certurile între „Rezistenți”: s-au format două grupări, una cu Rădescu și Gafencu, care și-au atașat, din păcate, canalia aceea de Citta; alta cu Buzești și Al. Crețianu. Aceștia nu recunosc pe nimeni, căci n-ar avea, zic ei, aprobarea lui Mihăiță. Citta a reușit să intre sub pielea lui Rădescu. Gafencu trebuie să-l fi primit, căci grupul advers nu-l vrea pe Grigore. Trist, când Țara e în joc, mi-e teamă că toate acestea se vor răsfrânge asupra Monarhiei.

Dimineață, am ieșit cu Duduia. La 4, două mese de bridge la noi: d-nele Gracie, Brunner, Weidell, Cohen, Maria do Carmo și Alice Văitoianu; ca rezervă, Dinu Franasovici.

Marti, 18 ianuarie

Până după prânz, nimica de însemnat. Chestiunea aprovizionării se complică, pe lângă lipsa de carne și de unt, iată că acuma va fi și o oareșicare <c. 33, p. 63> lipsă de untdelemn, care se zice că va fi, din nou, raționalizat. Duduia a fost să joace bridge, la d-na Șain; eu, acasă, mi-am văzut de treburile mele. I-au venit toate vizele Dudui<ei> și biletul de vapor, deci de acest punct de vedere, totul e în regulă.

Miercuri, 19 ianuarie

Fost, dimineață, cu Duduia la Lisabona, unde a avut cumpărături de făcut în vederea plecării, pe urmă am prânzit la Cohenii.

Deși soarele strălucește azi, e frig. După-masă, l-am văzut pe Prințul Al. Makinski, directorul Coca Colei pentru Europa. Pusesem oareșicari nădejdi în această afacere, dar văd că alții au luat-o înainte, e posibil totuși ca toate să nu meargă pe roate, și atunci să pot participa și eu la marile câștiguri <pe> cari această întreprindere le poate da.

Seara, la cinema, un film cu Bing Crosby și Bob Hope, care ne-a făcut să râdem.

* Un rând din partea de jos a filei a fost decupat.

<c. 34, p. 64> a fost serios luat în primire pentru politica lui față de Israel; nu numai opoziția, în cap cu Churchill, dar și propriul lui partid l-a criticat în mod sever. El a trebuit să dea înapoi și să facă declarații liniștitoare, cari să meargă până la întrezărirea recunoașterii noului stat. La Rodos, pare-se că lucrurile merg bine, dar totuși încet. În China, prost de tot, unii generali au și inițiat acțiuni de armistițiu, cu sau fără autorizarea centralei, nu știu.

Joi, 20 ianuarie

Zi frumoasă, deși destul de răcoare. După buletinul meteorologic, zilele trecute au fost mai calde decât anul trecut; putem astfel să facem economie de cărbuni, căci cheltuiala e mare. Duduia tot se supără cu gospodăria; de când nu ține ea cheile și le-a lăsat în grija lui Ulea, coșnița a crescut, mai ales la diverse, și e atât de greu de strâns șurubul.

Seara, Beppo și dr. Castellani, la cină. Beppo a .....

<c. 34, p. 65> Vineri, 21 ianuarie

Duduia, cu sufletul îndoit, a început pregătirile de plecare. Ziua a fost frumoasă, dar mai răcoroasă. Am primit, din nou, o scrisoare de la Ileana, care pare a nu fi deloc mulțumită de Argentina și ar voi să plece de acolo.

Mici supărări gospodărești, altfel nimica.

Ieri a avut loc inaugurarea lui Truman, care s-a făcut cu mare sărbătoare. S-a rostit tradiționalul discurs, în care continuă a declara intențiile pașnice ale USA, dar și, în același timp, critică sever metodele sovietice și comuniste. Ziarele, mai ales cele engleze, consideră că el a făcut o nouă declarație de „război rece” URSS, deși îi întinde mâna pentru o soluție, cu condiția ca gestul să vie de la Moscova și să fie sincer. Tocmai aci este clenciul: când oare acești conducători ai comunismului sunt ei sinceri?

* Un rând din partea de jos a filei a fost decupat.

Eu cred că niciodată, la ei, orice gest este o tactică, adesea un saporific dat adversarilor. Bineînțeles, textul acestui discurs l-am avut în portugheză, deci multe nuanțe îmi scapă, dar îmi dă impresia de a fi unul asemănător celui <al> lui Roosevelt la inaugurarea <c. 35, p. 66> lui, din 1941: a vorbit pace, dar a gândit război, să dea Dumnezeu să am dreptate.

În China, nu-mi place cum se desfășoară lucrurile: Chiang Kai-Și a părăsit puterea, nu formal, dar efectiv primejdia completei comunizări a[] aceluși vast teritoriu asiatic devine mai acut <ă>. Să înțeleagă, în sfârșit, lumea că tot la Moscova trebuie lovit, dacă omenirea trebuie să câștige „libertatea de teamă”, proclamată de Roosevelt.

Sâmbătă, 22 ianuarie

Vreamea, ceva mai răcoroasă, cum se cuvine în acest anotimp. Evenimentul cel mai important e că lui Ernest i s-a făcut o operație plastică. A fost făcută de dr. Madureira și, după cererea pacientului, Duduia a asistat. Pare-se că a fost oribil. Nădăjduiesc că va fi pe deplin reușită.

Din lume, principalul este demisia lui Chiang Kai-Și², dacă este efectivă; se zice că se retrage spre a ușura pacea cu comuniștii, nu cred că aceasta <c. 35, p. 67> se poate face fără o completă comunizare a Chinei. Timp de 24 de ani a condus el destinele țării lui, le-a condus ducând o luptă neîncetată împotriva dușmanilor dinăuntru și din afară. O luptă crâncenă, care a sleit puterile țării, a unei țări vaste, dar prost organizate. Era fatal să cază și era fatal că, fără un ajutor extrem de masiv extern, din partea USA, nu mai putea rezista. Acest ajutor nu s-a mai putut da.

În interiorul Portugaliei ne găsim, de două săptămâni, într-o febrilă propagandă electorală, pentru realegerea lui Carmona, care pare asigurată. Oponentul lui, tot un general, este mai bătrân încă decât el și complet ramolit. Numit Norton de Matos, este exponentul unui grup de „democrați”, mai ales intelectuali inconștienți, cari se ridică împotriva „dictaturii” lui Salazar. Prima lui

declarație a fost fenomenală: a zis că bomba atomică este o utopie și că s-au făcut numai 5, dintre cari două au fost întrebuintate asupra Japoniei, una s-a scufundat cu un vapor care o transporta, alta a slujit la experiența de la Bikini, rămânând numai una, și cu ea nu se poate cuceri lumea. Se pronunță împotriva <c. 36, p. 68> politice de solidaritate pe care toată lumea se silește s-o perfectioneze. Campania a început printr-un foarte frumos discurs al lui Salazar, la Porto, discurs de o înaltă filozofie politică, dar care mi-e teamă că nu va impresiona pe cei cari nu vor să vadă primejdia dezmățului, care duce după sine comunismul; cât pentru masă, e prea intelectual. Nimeni n-are aerul de a se îndoi de rezultat, cu toate că unii consideră situația grea.

Duminică, 23 ianuarie

Ca toate duminicile, o zi de liniște. Mi-am văzut de treburile mele, pe când Duduia a continuat, fără vlagă, să-și facă bagajele. Parcă acuma n-are inima să plece, și totuși sunt convins că mai multe săptămâni, fără griji gospodărești, îi vor face mult bine.

Vremea s-a răcorit din nou, cerul e acoperit. După cină, ne-am dus la Franasovicii, unde am <c. 36, p. 69> jucat un pocheràș la care, în sfârșit, am câștigat.

Luni, 24 ianuarie

Ziua Unirei, câți o<r> mai fi sărbătorind-o? Cred că puțini, mai ales că azi trebuie s-o fi scos din calendar.

După-masă l-am văzut pe Horia Grigorescu, care, în trecut cu vaporul spre Argentina, a reușit să vie până la mine. A fost o mare plăcere de a-l vedea, însă întrevederea a fost scurtă. În rezumat, cam următoarele am putut culege de la el. A primit o scrisoare de la Tătărescu, care recomandă partizanilor săi să rămâie liniștiți „și să-și vadă de sănătate”; totuși am recomandat să păstreze legătura între ei și, chiar dacă nu se organizează fățiș, cel puțin să fie un grup care la momentul de nevoie să poată acționa. Despre „Rezistența Română” zice că e o jale, că se ceartă între ei în mod

steril. L-a văzut pe Rădescu, care l-a primit cu bunăvoință, dar i-a spus că ei, prietenii lui Tătărescu, trebuie să rămâie în adăstare. Nu-l găsește la înălțime și că povara ce și-a însușit este prea grea <c. 37, p. 70> pentru umerii săi șubrezi. Lipsește „Rezistenței” mâna energetică, aceea care să-i impue și s-o puie pe treabă, o fi făcut aluzie la Mihăiță?

Despre liberali zice că singurul mai răsărit e Fărcășianu. Interesant și, în același timp, ca să te puie pe gânduri este că singurul grup organizat și care se pregătește pentru ziua de mâine este Garda de Fier; au chiar în Țară o organizație, de vreo 5000 de inși, hotărâți, gata de luptă, cari fac chiar sabotaje. Mi-a spus că este foarte emoționat de a mă vedea, că Tătărescu a rămas totdeauna credincios și că ține la mine. Terminând, a spus că toată lumea din Țară își amintește de acei 10 ani de propășire a<i> domniei mele, chiar d-na Grigorescu a revenit de mai multe ori asupra acestui punct.

Duduia continuă de a-și face, pe de îndelete, bagajele și parcă îi pare rău că pleacă.

Seara, după cină, ne-a poftit Monique. Atmosferă grea, căci Franasovicii, mai ales Mary, erau prost dispuși. Lui Ernest îi merge bine de tot, operația a reușit pe deplin. Am stat mult de vorbă cu dr. Madureira despre politica internă de aci; deși îl critică violent pe Salazar, crede că tot Carmona va ieși, căci oponentul <c. 37, p. 71> său, Norton de Matos, face prostii du<pă> prostii; crede că este o greșeală pentru Portugalia de a avea alegeri pentru președinte, căci cei ce vor vota pentru Norton sunt, de fapt, acei cari votează contra lui Salazar, iar voturile pentru Carmona sunt contra lui Norton, toate voturi, din nenorocire, negative. El consideră că unica soluțiune este restaurarea Monarhiei, care s-ar putea face la anul, alegând un Parlament cu o puternică majoritate regalistă.

Marti, 25 ianuarie

Duduia are, din nou, o stupidă criză de lumbago, care a ținut-o toată ziua în pat, cu perna electrică și luând o mulțime de